

Nr 899

Av fröken **Sandell m. fl.**, om en allmän översyn av arbetarskyddslagen.

(Lika lydande med motion nr 760 i Första kammaren)

Den nu gällande arbetarskyddslagen tillkom 1949 och grundades då till stor del på värderingar som kommit till uttryck i tidigare lagstiftning. Frågan om utvidgning av tillämpningsområdet från i huvudsak industriellt arbete till varje annan verksamhet vari arbetstagare används för arbetsgivares räkning tillbakavisades, och det var först 1963 som en ändring kom till stånd, och de undantag i tillämpningsområdet som fortfarande består är arbete i arbetsgivares hushåll och den egentliga militärtjänstgöringen. 1962 års utredning angående hembiträdeslagstiftningen har i sitt i år avlämnade betänkande föreslagit att tillsynen över efterlevnaden av arbets- tids- och arbetarskydds föreskrifterna i lagen skall utövas av yrkesinspektionen och arbetarskyddsstyrelsen på samma sätt som gäller i fråga om den allmänna lagstiftningen på området. Arbetarskyddsbestämmelserna kommer i så fall att ytterligare anpassas till en modernare syn på hemmen som arbetsplats och ansluta sig till arbetsmarknadsmässiga värderingar i enlighet med senare tids tänkande. Vissa i den nuvarande arbetarskyddslagen intagna specialbestämmelser och undantag är dock inte i takt med arbetslivet av i dag. De förändringar som skett och ständigt sker på arbetsmarknaden gör det angeläget att företa en översyn av arbetarskyddslagen.

Som exempel på att gamla värderingar ligger till grund för vissa i lagen införda bestämmelser kan nämnas att det inte är tillåtet att använda minderårig arbetskraft till annat arbete än jordbruk med binärningar. Bestämmelserna om minimiålder, fulljord skolplikt, arbetsbok, läkarbesiktning och nattvila är inte tillämpliga på jordbruket med därtill hörande s. k. osjälvständiga binärningar. I sitt remissyttrande över arbetarskyddsstyrelsens förslag till ändringar som föregick 1963 års lagändring framförde Landsorganisationen krav på en ändring, och chefen för socialdepartementet anförde i proposition nr 126 att »den maskinella utvecklingen inom jordbruken aktualiserar en omprövning av de ännu återstående undantagen för denna näringsgren» samt förutsåg att arbetarskyddsstyrelsen hade sin uppmärksamhet riktad på denna fråga för att till Kungl. Maj:t framlägga förslag till de åtgärder som visar sig erforderliga. Något sådant förslag har ännu inte kommit till riksdagens kännedom.

När det gäller nattvila för minderåriga förefaller också de nuvarande bestämmelserna vara mindre väl anpassade till de regler som i övrigt kännetecknar ungdomens förmåga och de krav man ställer på densamma. Den skolpliktiga ungdomen och den som frivilligt studerar torde efter en presande arbetsdag i skolan också nödgas använda kvällstid för studier och fritidssysselsättningar utan att särskilda skyddsföreskrifter aktualiserats. Men den är förhindrad att utföra lättare arbete mot betalning på kvällstid.

Lagen stadgar nämligen att arbetstiden skall för den som är under 16 år sluta senast klockan 19 och för den som är mellan 16 och 18 år senast klockan 22. Skulle det husliga arbetet komma in under lagens tillämpningsområde, utan att dessa specialbestämmelser för minderåriga ändrades, skulle en 15-åring inte kunna anlitas som barnvakt efter klockan 19 på kvällen och en 17-åring inte efter klockan 22.

Med hänsyn till förändrade levnadsvanor och tidigare mognad hos ungdomen samt till den tekniska utvecklingen är säkert en omprövning av åldersgränserna eller tidsintervallerna inte till förfång. Det torde också för framtida utveckling vara behövt att införa det husliga arbetet under arbetarskyddslagens tillämpningsområde liksom det är nödvändigt att få bort de särbestämmelser som nu gäller för jordbruket.

Arbetarskyddslagen synes även i andra avseenden än som ovan upptagits vara mogen för översyn.

Vi får därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en allmän översyn av arbetarskyddslagen.

Stockholm i januari 1969

Viola Sandell (s)

Gördis Hörnlund (s)

Harald Almgren (s)

Gunnar Eskilsson (s)

Arne Blomkvist (s)

Anna-Greta Skantz (s)

Gösta Josefsson (s)
i Halmstad

Arvid Eskel (s)

Karl-Gust. Andersson (s)
i Storfors

Nr 900

Av fru **Skantz** och fru **Håvik**, angående storleken av sjukpenning vid sjukhusvård, m. m.

(Lika lydande med motion nr 770 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1969

Anna-Greta Skantz (s)

Doris Håvik (s)
